1857. N° [illegible]

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 7 JANUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 6 Januarij.

Bij Kon. besluit zijn benoemd tot Burgerlijke leden van den Militieraad, alhier zitting houdende, Mr. H. C. J. Hoog, lid der Prov. Staten, en Mr. P. G. Hubrecht, Burgemeester van Leyderdorp, en tot hunne plaatsvervangers, J. Droogleever Fortuyn, lid der Staten, en G. van Leeuwen, lid van den Raad der stad Gouda.

— Bij gelegenheid dat de Heer S. Meerburg Jz. de betrekking van Penningmeester van het Genootschap: *Mathesis Scientiarum Genitrix* gedurende 25 jaren had vervuld, werd hem gisteren avond door het Bestuur een geschenk in zilver aangeboden, als bewijs van erkentelijkheid voor de belanglooze en trouwe diensten daardoor aan het Genootschap bewezen. De leerlingen van de onderscheidene scholen des Genootschaps voegden daarbij een bewijs van hulde, bij monde van één hunner, dat gevolgd werd door een serenade, uitgevoerd door het corps muziekanten van het alhier in bezetting liggend bataillon Jagers; terwijl de onderwijzers op eene waardige en gepaste wijze van hunne belangstelling deden blijken. Nadat het muziek-corps op de plaats voor de vergaderkamer des bestuurs eenige muziekstukken had doen hooren, begaven de leerlingen, voorafgegaan door de uit hun midden gekozen Commissarissen, die een bij deze gelegenheid opzettelijk vervaardigde banier voerden, versierd met de spreuk des Genootschaps en eene zinnebeeldige voorstelling van de verschillende vakken van onderwijs, in geregelde orde, met fakkellicht en geleid door het muziek-corps, van het schoolgebouw naar het stads Heeren-Logement aan den Burg, alwaar de trein zich ontbond. Korten tijd daarna werd de banier door de Commissarissen naar het locaal des Genootschaps teruggebragt, om aldaar tot een aandenken te worden bewaard en tot een bewijs te verstrekken, op welken prijs de hier ter stede sedert het jaar 1785 gevestigde inrigting van industrieel onderwijs door de leerlingen wordt geschat en hoe belanglooze, ijverige en trouwe diensten aan het Genootschap betoond, gelijk steeds vroeger, ook nu nog dankbaar worden erkend.

De Heer Stoffels, Wethouder, tijdelijk het Burgemeesterschap waarnemende, gaf door een persoonlijk bezoek aan de vergadering, een waardig blijk van belangstelling, zoowel vereerend voor den jubilaris, als voor het Genootschap, dat steeds buiten eenige geldelijke ondersteuning van de gemeente, in eene behoefte voorziet van den tegenwoordigen tijd, die elders aanzienlijke uitgaven van de gemeentekas eischt.

— In de zaak van het gebeurde onder de gemeente Berkel wordt door de Justitie een naauwkeurig onderzoek gedaan. Er bestaan vermoedens, maar het is voorzigtig het onderzoek niet vooruit te loopen. Omtrent het verdwijnen van van Santen wordt niets meer gemeld, zoodat dit waarschijnlijk onwaar is.

— Van wege de Hollandsche Maatschappij van Landbouw is haar gewoon jaarboekje voor 1857 uitgegeven. Daaruit blijkt o. a., dat die Maatschappij telt: 45 afdeelingen, met 6767 leden. 's Gravenhage telt 582, Amsterdam 664, Delft 190, Dordrecht 441, Gouda 149, Leyden 171, Rotterdam, Schiedam en omstreken 251 leden.

— Omtrent den ontworpen Noordhollandschen spoorweg wordt aan de *A. C.* het volgende gemeld: Het maatschappelijk kapitaal is groot 12 millioen gulden, verdeeld in 50,000 aandeelen. In het overig gedeelte der uitgaven zal voorzien worden door de uitgifte van obligatiën. In Nederland kan bij de Heeren J. D. Landré en Comp., te Amsterdam, ingeteekend worden. De Heer John Watzon te Londen zal voor *f* 15,400,000 den geheelen weg maken, met bijlevering van het materieel, het betalen der onteigening en het uitkeeren van 5 pCt. 's jaars aan de aandeelhouders van hunne stortingen, tot dat de geheele weg gereed is. Binnen 5 jaren na de vergunning moet de spoorweg gereed zijn. De zetel der maatschappij zal te Amsterdam zijn; zij zal bestuurd worden door een Directeur en 12 Commissarissen, waarvan ten minste 7 in Nederland moeten gevestigd zijn. Tot Ingenieur Directeur voor het maken der werken zal benoemd worden de beroemde Engelsche Ingenieur Kotoner, en tot Ingenieur de Heer Bridgeman; misschien zal later, tot geruststelling van de Nederl. Regering, nog een Hollandsche Ingenieur worden benoemd, die vooral met de onteigening, het sluiten van contracten enz. zal belast worden.

— Aan het Nieuwe Diep zijn in de vorige week weder twee afdeelingen koloniale troepen aangekomen, voor Oost-Indië, die dadelijk zijn ingescheept aan boord der schepen *Prins Maurits* en *Johanna Christina*. Men verwacht nog een vijfde afdeeling die ingescheept zal worden aan boord van het schip *Java*, Kapt. Tuk.

— In de provincie Groningen zijn in den loop van het vorige jaar aangebouwd 75 nieuwe zeeschepen, zijnde het hoogste getal dat tot heden werd bereikt.

— Door het Prov. Hof van Drenthe zijn 7 personen uit Veenhuizen, waaronder 3 vrouwen, wegens het schrijven van brandbrieven, elk tot 10-jarige tuchthuisstraf en in de kosten veroordeeld.

— Omtrent de levensbijzonderheden van den verdienstelijken Kapt.-Luit. ter Zee Melvill van Carnbée, wiens overlijden in ons vorig nommer is vermeld, wordt nog het volgende medegedeeld:

Op 15-jarigen ouderdom als Adelborst op het Koninklijk Instituut voor de marine te Medemblik geplaatst, onderscheidde hij zich, en mogt hij met veel vrucht de lessen van Pilaar volgen. In 1835 deed hij als Adelborst 1ste kl. eene reis naar Oost-Indië; met afwisseling van bodem kwam hij in 1837 aan boord van de *Bellona*, op welk fregat Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden toen eene reis naar Indië deed. Reeds toen zag de aankomende Zee-Officier het gebrekkige van de kaarten dezer zeeën in, hield vele aanteekeningen en verzamelde bouwstoffen voor zijne latere werken. In 1838 naar het vaderland teruggekeerd, werd de Heer Melvill van Carnbée in het volgende jaar tot Luitenant ter Zee 2de kl. bevorderd. Weldra deed hij zijne tweede reis naar Indië, die in groote mate tot ontwikkeling strekte van de voornemens, die hij had opgevat tot verrijking van de kennis van den Archipel, waartoe de gelegenheid hem te stade kwam, dat hij bij het hydrographisch bureau te Batavia werd geplaatst. Reeds in 1842 zag de kaart van Java in 5 bladen, met een daarbij behoorenden *Zeemansgids*, het licht, die binnen een kort tijdsverloop nog door eenige andere hoogst nuttige kaarten van vele druk bezochte vaarwaters in den Archipel gevolgd werden. Tot het einde van 1844 in die betrekking werkzaam, verliet hij Indië en nam zijne terugreis over Britsch Indië, en knoopte tusschen de voornaamste wetenschappelijke ligchamen aldaar en Batavia betrekkingen aan, die over en weder vruchten hebben gedragen.

In 1845 in het Vaderland wedergekeerd, vond of schepte hij zich aldaar ruimschoots de gelegenheid, om in de door hem geliefkoosde vakken werkzaam te blijven; hij werd geplaatst bij het Dep. van Marine, tot het zamenstellen van de geschiedenis der hydrographie van den Ned. Ind. Archipel; stelde deswege vele hoogst belangrijke stukken, en verrijkte nieuwe uitgaven van zijne vroegere kaarten en zeemansgidsen; ook was de leiding van den *Moniteur des Indes* aan hem opgedragen, welk tijdschrift 3 jaargangen mogt beleven, en waarin een geheel stel van keurige kaarten, over al de overzeesche bezittingen en koloniën, van Melvill's hand, het licht zagen. In 1850 keerde hij, intusschen tot Luit. ter Zee 1ste kl. bevorderd, naar Indië weder als Adjudant van den Vice-Admiraal van den Bosch, die tot Opperbevelhebber van 's lands zeemagt in Ned. Indië was benoemd en hem bijzonder waardeerde. Die Vlootvoogd mogt slechts weinige maanden in Indië beleven. Van 1852—54 bewees de Heer Melvill nog vele diensten bij het werkelijke zeewezen, waartoe hij op zijn verzoek werd overgeplaatst; zag zich op nieuw belast met het beheer over het depôt zeekaarten; werd tot lid en Secretaris benoemd der commissie tot verbetering der Indische zeekaarten; vond nog tijd voor anderen wetenschappelijken arbeid, en zag zich bij de vestiging van het zoo hoogst nuttig Indisch natuurkundig genootschap met de leiding daarvan belast; verbeterde den Indischen Almanak enz.

Zware huisselijke beproevingen waren hem daarna voorbehouden. In 1854 met Jonkvr. de Kock, dochter van den Raad van Indië Baron de Kock, gehuwd, werd hem deze geliefde echtgenoot, even als later de eenige spruit uit dezen echt, door den dood ontrukt. Ofschoon hij de herhaalde slagen door verdubbeling van arbeid trachtte te boven te komen, zich geheel wijdde aan de bewerking van zijn *Atlas van Nederl. Indië*, hadden zij zijn gestel zwaar geschokt. In Augustus jl. tot Kapt.-Luit. ter Zee en tot Directeur van het etablissement op Onrust benoemd, werd hij in October door eene plotselinge ongesteldheid overvallen, die hem naar het hospitaal te Weltevreden deed overvoeren, alwaar hij na een kort doch smartelijk lijden bezweek.

Voor ieder die hem gekend heeft, behoeven wij geene woorden te bezigen om te doen uitkomen de heuschheid van zijn omgang met hoogeren en minderen; het regtschapen, onbekrompen, ronde van zijn karakter, zijne gulle hulpvaardigheid, het onbezwekene van zijn pogen op zijne 20 jarige wetenschappelijke loopbaan, zoo wèl vervuld, dat hij reeds op jeugdigen leeftijd door eigen en vreemde Regeringen zich zag onderscheiden, door wetenschappelijke ligchamen tot lid benoemen, en hem de eere te beurt mogt vallen, dat de Britsche en Fransche Regeringen verscheiden zijner zeevaartkundige werken deden vertalen, dat ieder deskundige in de hedendaagsche cartologie van Nederland hem eene plaats van onderscheiding aanwijst en zijn roem voor lang in en buiten zijn Vaderland gevestigd mogt geheeten worden.

's GRAVENHAGE, 6 Januarij.

De *Utr. C.* meldt, dat de Officier van Gezondheid 1ste kl., G. F. van Dommelen, door Z. M. benoemd is tot Ridder der orde van den Ned. Leeuw.

— Bij Kon. besluit is de gepensioneerde paardenarts, met rang van Kapitein, F. H. S. Dehne, met 1 dezer, als paardenarts der 1ste klasse in dienst gesteld, en belast met de waarneming der functiën van Directeur der veterinaire dienst. Voorts zijn bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt, tot Officier van Gezondheid der 1ste kl. benoemd: de Officieren van Gezondheid der 2de kl. J. J. P. Rijnders en W. C. H. van der Hatten, beiden van gemeld personeel.

— Heden morgen is er in de kapel op het paleis van H. M. de Koningin-Moeder, wegens het Russische Kersfeest, eene plegtige dienst verrigt.

— Bij het Departement van Koloniën is het berigt ontvangen, dat door het Indisch Bestuur zijn goedgekeurd de plans en begrootingen, opgemaakt voor de inrigting eener doelmatige zeehaven te Samarang, en dat tot het aanvangen der daartoe vereischte werken besloten is. De haven zal gelegen zijn beoosten de rivier Samarang en met deze in verbinding staan door middel van eene dubbele schutsluis. Nog in den loop van 1857 zal met het werk een aanvang worden gemaakt. Voor de algeheele voltooijing berekent men 8 jaren te zullen noodig hebben.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

De Redemptoristen hebben te Antwerpen een groot huis aangekocht, voor 115,000 fr., om een klooster te stichten. Hun oog is ook op de daarnevens staande percelen geslagen. Binnen 3 jaren tijds hebben dus deze geestelijken, alsmede de Capucijners en Jesuiten, voor een half millioen fr. aan eigendommen binnen die stad gekocht.

— Te Mechelen heeft een kanonnier, aldaar in bezetting, een werkman en braaf huisvader doodelijk verwond. De aanleiding hiertoe was alleen dat laatstgenoemde niet voor den kanonnier, die met zijn meisje wandelde, uit den weg wilde gaan. Men vreest voor het leven van den verwonde.

— Een treurig ongeluk is te Sweveghem voorgevallen. Een man, Vermoere genaamd, was met zijne vrouw naar de kerk gegaan, hun jong kind achterlatende met een stuk brood in de hand. Onmogelijk is hunne wanhoop te beschrijven, toen zij, terugkeerende, zagen, dat eene kat niet alleen het brood, maar 4 vingers van de regterhand van het kind had afgebeten. De duim alleen was ongedeerd.

ENGELAND.

LONDEN, 4 Januarij.

De Koningin heeft op Nieuwjaarsdag als naar gewoonte, aan 600 behoeftigen van de gemeenten Windsor en Clewer, onderstand van verschillenden aard doen uitreiken. De Koningin, Prins Albert en al hunne kinderen waren daarbij tegenwoordig.

— Bij de aanstaande zamenkomst van het Parlement zullen nagenoeg 250 nieuwe spoorweg-ontwerpen ter goedkeuring aan de Wetgevende Magt worden onderworpen.

— Men zegt dat aan de Koninklijke familie van Oude een altijddurend jaargeld van 120,000 £ zal worden verleend.

— De *Times* deelt mede, dat de Zwitsersche Regering heeft bekend gemaakt, dat zij eene geldleening van 480,000 £ wil aangaan en daarvan 380,000 £ door inschrijvingen buiten 's lands hoopt te vinden.

— De toestand van Ierland is sedert eenige jaren grootelijks verbeterd. Vroeger hoorde men in Engeland telkens de uitdrukking: »het arme oude Ierland.'' Thans zegt de *Times*, bij den aanvang van een nieuw jaar te durven voorspellen dat »het rijke jonge Ierland'' weldra de passende benaming zal zijn.

— De Engelsche Consul te Canton heeft, van wege den Opperbevelhebber der zeemagt in de Chinesche wateren, eene circulaire gezonden aan de te Hongkong verblijf houdende Engelschen, ten einde hen met den staat van het geschil met de Chinesche overheden bekend te maken. Hij zegt daarin, dat de operatiën bij uitstek goed zijn geslaagd, en dat de krijgsmagt slechts een onbeduidend verlies heeft geleden. Voorts betuigt hij zijn leedwezen, dat noch de uiterste maatregelen, waartoe hij heeft moeten overgaan, noch het door feiten geleverde bewijs dat de stad weerloos bloot ligt, voor alsnog den Keizerlijken Commissaris hebben doen besluiten tot de bewilliging, die door hem gevraagd is, als een waarborg voor de toekomst tegen zoodanig misverstand als zich thans heeft voorgedaan. Die bewilliging wordt zelfs niet onredelijk geacht door Chinezen, welke, als tolken van de denkwijze der achtenswaardigste inwoners van Canton beschouwd kunnen worden; ook wordt door hen niet eenig bezwaar daartegen aangevoerd, behalve de onhandelbaarheid van den Commissaris zelven, die gezocht heeft het volk aan zijne zijde te brengen door de Engelschen als bondgenooten van oproerlingen voor te stellen. De Bevelhebber zal niet rusten zoo lang zijn eisch niet ingewilligd is; maar de Engelschen zullen begrijpen dat, welke maatregelen thans ook voorgenomen zijn, openbaarmaking voor den goeden uitslag daarvan nadeelig zou zijn. Voor de veiligheid der buitenlandsche nederzetting zal steeds gezorgd worden.

Voorts blijkt nog uit andere berigten, waarin de door den Britschen vlootvoogd gevraagde bewilliging bestond: hij heeft gevorderd, dat de Chinesche overheid de Britsche vlag met 21 kanonschoten begroeten, wegens de haar aangedane beleediging leedwezen betuigen en al de schade, door de Chinezen aan een onder Britsche vlag varend vaartuig herokkend, weder goedmaken zou.

Volgens het laatste berigt van Canton, hadden de Chinezen eenige forten aan de rivier op nieuw gewapend en daaruit op eene afkomende stoomboot geschoten. Voorshands was er geen vooruitzigt op het herstellen des vredes, en dus ook niet op het hervatten van den handel, die geheel stilstond; ook waren de verdere gevolgen van het gebeurde nog niet te berekenen.

Het gebeurde te Canton wordt hier te lande niet algemeen goedgekeurd. De Chinesche zaak vindt vele verdedigers, vooral na het lezen van de berigten die door de *Overland friend of China* worden medegedeeld. Daaruit blijkt dat het vaartuig door de agenten van den Gouverneur van Canton, bij de vervolging van boosdoeners aangerand, van Chineschen oorsprong was, dat het door Chinezen bemand was, en dat de Engelsche vlag nog niet geheschen was toen de matrozen werden gevangen genomen. Ook doet men uitkomen dat, al hadden de Chinesche overheden de klagt van den Engelschen Consul niet gunstig opgenomen, er daarom nog geene redenen bestonden om de forten, de vloot en een aantal gebouwen te vernielen. Er was geene evenredigheid tusschen het misdrijf en de straf.

Van de zijde der Chinezen wordt aangevoerd, dat de matrozen die gevangen zijn genomen regtvaardig werden vervolgd, als hebbende zich aan smokkelhandel schuldig gemaakt. Ingevolge de bestaande verdragen waren de Engelschen verpligt hen uit te leveren. Zij zien in het gebeurde alleen een voorwendsel om den toegang tot de stad te verkrijgen.

— Naar men zegt zal Portugal Goa aan de O.-I. Compagnie afstaan.

— Onderscheidene steden van Zuid-Amerika worden thans ook met gas verlicht. Te Buenos-Ayres heeft het in Mei ll. voor het eerst gebrand.

FRANKRIJK.

PARIJS, 4 Januarij.

De Keizer zal, naar men verneemt, bij de behandeling van de begrooting in den Staatsraad zelf het Voorzitterschap waarnemen. Het tekort moet 75 millioen bedragen, een gevolg van de gemaakte oorlogskosten.

— De Heer Kern is, van wege den Zwitserschen Bondsraad, alhier aangekomen, met de eindvoorslagen in de zaak van Neufchâtel. Hij heeft reeds gehoor bij den Keizer gehad. Men gelooft aan eene vreedzame oplossing der zaak.

— De nadere berigten omtrent de eerste zitting van de conferentie zijn niet zoo gunstig als men ze verwacht had. Engeland en Oostenrijk moeten verklaard hebben, dat zij de Zwarte zee en de Donau-Vorstendommen niet zullen verlaten, vóór dat de grensscheiding van het Russische en Turksche gebied in Bessarabie bepaald en volbragt zal zijn; iets dat eerst later kan geschieden. Men kan dus als stellig aannemen dat de ontruiming vooreerst niet zal plaats hebben. Het is te begrijpen dat deze verklaring door de Russische gevolmagtigden niet gunstig is opgenomen, en dat de betrekkingen tusschen hen en de Engelsche en Oostenrijksche gevolmagtigden zeer koel zijn. Ook hier hebben deze geruchten eenen slechten indruk gemaakt. Eenige dagen geleden stelde men zich voor dat alle bezwaren waren opgeheven; thans echter gelooft men dat de bijeenkomst weinig goeds zal opleveren, daar men niet gezind is het vroeger bepaalde getrouw na te komen. Eene onbepaalde verdaging der zittingen is waarschijnlijk.

— In 1854 werd dikwijls berigt, dat de Keizerin een bedevaart had afgelegd naar O. L. Vrouwe van Liesse, in het bisdom Soissons, om van haar de genade af te smeeken moeder te worden. Ook was er sprake van eene door de Keizerin afgelegde gelofte. De Keizerlijke Prins werd geboren, en ongetwijfeld achtten de Keizer en Keizerin zich verpligt een schuld af te doen, waartoe zij zich hadden verbonden, want zij hebben 5000 fr. aan den Pastoor der kerk aldaar doen toekomen.

— De dragonders van de garde zullen voortaan dragonders van de Keizerin worden genoemd.

— Gisteren heeft de volgende gebeurtenis de geheele stad in ontzetting gebragt. De Aartsbisschop van Parijs is in de kerk St. Etienne, door een dolksteek getroffen. De dader is een Priester, met name Verges, die onlangs in zijne bediening was geschorst. Hij heeft zijne euveldaad volbragt op het oogenblik dat de Aartsbisschop zich naar de sacristie terug begaf. De moordenaar is gevat.

Het dagblad *le Droit* deelt omtrent deze gebeurtenis het volgende mede: De Aartsbisschop had zich naar de kerk Saint Etienne du Mont begeven, om eenige godsdienstige plegtigheden te verrigten. Ten half 5 ure verliet Mgr. Sibour het koor en zou de sacristie binnentreden toen een man hem te gemoet snelde, met de eene hand de sjerp des Aartsbisschops wegschoof en hem met de andere een grooten dolk in de borst stootte, onder het uitroepen der woorden: *weg met de Godinnen!* De Prelaat wankelde, men snelde toe en hield hem staande, maar eene doodelijke bleekheid verspreidde zich over zijn gelaat, enkele doffe zuchten ontsnapten aan zijne borst; men droeg hem naar de sacristie en de kunst wendde alles aan wat zij vermogt, doch te vergeefs. De moordenaar was ongeroerd gebleven, met het bloedend moordtuig in de hand, staarde hij met een duivelschen grimlach op zijn slagtoffer. Hij was Geestelijke in een der kerspelen van Parijs, maar reeds een en andermaal had zijn gedrag de tijdelijke schorsing in zijne bediening ten gevolge. Ofschoon die schorsing zijne drift deed stijgen, had hij echter tot hiertoe, niets verrigt wat eene zoo weeselijke misdaad kon doen vermoeden. Met afschuwelijke bedaardheid heeft hij zich intusschen tot het plegen daarvan voorbereid. In het verhoor gebragt en ondervraagd waarom hij den bovenvermelden uitroep gedaan had, heeft hij gezegd niet aan de Onbevlekte Ontvangenis te gelooven en zich meermalen op den kansel daartegen uitgelaten te hebben, weshalve hij meende zijnen afkeer van dat leerstuk nogmaals te moeten uiten. Als reden van den moord gaf hij op dat zijne schorsing hem was aangezegd, onder bijvoeging dat ditmaal het verbod tot dienstoefening niet opgeheven zou worden. Men meent uit verschillende omstandigheden te mogen besluiten dat hij het vrije gebruik zijner redelijke vermogens mist.

L'Univers den moord vermeldende, zegt dat die heeft plaats gehad, terwijl de processie door de kerk ging en de Aartsbisschop zijnen zegen over de knielende menigte uitsprak, waaronder ook de moordenaar was, die slechts opstond om den euveldaad te volbrengen. Volgens dit blad moet Vergès reeds 5 of 6 malen geschorst zijn geweest, omdat hij opentlijk tegen het leerstuk der Onbevlekte Ontvangenis had gepredikt. De Aartsbisschop had, hoewel genoodzaakt hem te schorsen, niet opgehouden hem onderstand te verleenen, hetgeen de moordenaar in zijne brieven zelf erkende.

Vergès is te Neuilly in 1824 geboren, en was vroeger gedurende geruimen tijd aan het personeel der geestelijkheid van de Keizerlijke kapel ver-

bonden. Hij toont geen berouw over zijne daad. Hij roept slechts uit: »Het is nog het einde niet!" en laat zich hevige verwenschingen tegen den Pastoor van St. Germain l'Auxerrois ontvallen, een man aan wien hij zijne opleiding heeft te danken, maar die van wege zijn gedrag, zijne schorsing had moeten verzoeken. In de gevangenis gekomen zeide hij: Geef mij te eten, want ik heb honger; ik heb niets gegeten, opdat mijne hand niet zou beven. Ondervraagd over de beweegredenen tot deze misdaad, verklaarde hij geen haat tegen den Aartsbisschop gekoesterd te hebben, maar dat hij alleen door hem te treffen had willen protesteren tegen het leerstuk der Onbevlekte Ontvangenis, en riep gedurig uit: *geene godin*. Later zijn hem nog eenige tranen ontvallen en heeft hij een N. T. gevraagd. Schuldig of waanzinnig, in lang had een mensch zulk een afgrijzen aan de regterlijke magt niet ingeboezemd, als deze persoon.

— Een horologiemaker te Chauny is tot 3 jaren gevangenisstraf en 100 fr. boete veroordeeld, wegens smaad en hoon gepleegd tegen den Keizer en de Keizerin, en voorts gezegd te hebben dat hij, die in Junij 1848 den Heer Affre, Aartsbisschop van Parijs, had gedood, het kruis van eer verdiende.

— Men ziet met gespannen verwachting de uitgave te gemoet van een werk van den Heer A. Coquerel, over de gemengde huwelijken, die hier veelvuldig voorkomen, en waartegen de Bisschop van Atrecht zich onlangs zoo hevig heeft uitgelaten.

— De toegang tot de Beurs heeft gisteren 2500 fr. opgebragt, buiten de abonnementen.

— De Schout-bij-Nacht Rigault de Genouilly zal spoedig naar de Chinesche zee vertrekken, om het bevel over onze zeemagt aldaar op zich te nemen. Onze magt aldaar wordt versterkt met een fregat van 50 stukken, 2 stoomkorvetten, 2 transportschepen en 4 kanonneerbooten, die vroeger in de Azofsche zee zulke goede diensten hebben bewezen en in staat zijn de rivieren op te varen. Op die wijze zullen Engeland, Frankrijk en de Vereenigde Staten eene aanzienlijke scheepsmagt in die streken vereenigd hebben, niet om eenig veroveringsplan ten uitvoer te brengen, maar alleen om regelmaat te brengen in de betrekkingen met China, tegen de grillen van telkens verwisselende overheden voorzorgmaatregelen te nemen; men verlangt waarborgen, welke den handel tot groote ondernemingen in staat stellen, en wil de bestaande verdragen in een minder bekrompen geest herzien. In een woord men wil trachten China onder het handelsregt der wereld te brengen.

— Te Marseille is de Abt Mercaded aangekomen, een Zendeling die geheel Siberie heeft doorkruist, om te onderzoeken of zich aldaar ook nog Franschen bevonden. Op zijne togten in die barre landstreek, zijn zijne voeten bevroren, zoodat hij op krukken loopt. Hij brengt 2 weezen van aldaar overleden Fransche ouders mede, die hier in een liefdadig gesticht zullen opgevoed worden. In den laatsten tijd hield de Abt zich in Chineesch Tartarije op.

— De *Mémorial* van Pau berigt dat er te Aydie, kanton Garlin, 3 personen door rattenkruid zijn vergiftigd. Men vreest voor het leven der slagtoffers. Men is den dader op het spoor.

— Te Beaufort (Drôme) zijn op 27 December twee schokken van aardbeving waargenomen. Men zag de meubelstukken enz. bewegen. De inwoners verlieten vol schrik hunne woningen.

— Te Trigueres bij Montargis zijn de overblijfselen van een Romeinschen schouwburg ontdekt. De benedenruimte tot aan het tooneel is 210 voet lang en 180 voet breed. Hij zal omstreeks 10,000 toeschouwers hebben kunnen bevatten.

ZWITSERLAND.

De Generaal Dufour heeft eenen talrijken staf gevormd. Ook is er op zijn verzoek op nieuw bevel gegeven tot de oprigting van 18 bataillons infanterie en 9 bataillons ruiterij en artillerie.

— Volgens het dagblad *la Suisse* heeft de Bondsraad aan den Zwitserschen Minister te Parijs een krediet verleend, ten einde in de reiskosten van zoodanige weinig bemiddelde Zwitsers te voorzien, die, buitenslands wonende, voornemens mogten zijn huiswaarts te keeren, om in het leger dienst te doen. — De *National Suisse* zegt dat het totaal der tot hiertoe aan de Zwitsersche Regering aangeboden sommen nagenoeg 1000 mill. beloopen.

— De krijgstoerustingen worden door het geheele land ijverig voortgezet.

SPANJE.

MADRID, 2 Januarij.

De toestand van Catalonië wordt van dag tot dag erger. Te Barcelona zwerven reeds 30,000 werklieden door de stad, om brood vragende. In de omtrek van die plaats zijn de beroovingen van personen en kerken aan de orde van den dag. Dit alles zijn voorteekenen van eenen opstand. Verscheidene huisvaders zijn reeds stervende in hunne woningen gevonden; spoedige hulp heeft hen echter nog in 't leven terug geroepen. Men hoopt dat er in die streken weldadigheids-commissiën mogen gevormd worden, want anders is de ellende niet te overzien.

— Er worden voortdurend veel Geestelijken geordend, hoewel daaraan geen gebrek is. Alleen in het dorp Campo del Capitana, dat 1800 inwoners telt, zijn er 54 Priesters.

— Op de beide Kersdagen heeft er te Gibraltar een hevige storm uit het westen gewoed. Vijf schepen zijn daardoor op het strand gedreven.

PRUISSEN.

BERLIJN, 4 Januarij.

Het aantal geschenken, den Prins van Pruissen bij de viering van zijne 50-jarige dienstvervulling aangeboden, is zeer aanzienlijk. Onder dezen behoort een prachtigen gouden degen, door Z. M. den Koning geschonken. Op dit meesterstuk van kunst zijn de 16 namen gegraveerd van de gevechten of veldslagen, waaraan de Prins heeft deelgenomen. Het gevest weegt 3 mark, en daarop ziet men den aartsengel Michaël in tweederlei gestalten, namelijk als den zegevierenden engel, die den draak doodt, en als den engel der geregtigheid, met zwaard en weegschaal voorzien. De Koning heeft voorts, namens het gezamentlijk corps Officieren, den Prins een stalen schild, met zilveren ornamenten, overhandigd, en namens de gezamentlijke veteranen, een helm; beide kostbare stukken munten uit door pracht en rijkdom van bewerking.

— De Russische Regering moet door haren Gezant alhier, te kennen hebben gegeven dat zij ongaarne de krijgstoerustingen tegen Zwitserland ziet. Zij herinnerde daarbij dat de quaestie van Neufchâtel reeds door de groote Mogendheden is geregeld geworden, op de conferentie te Londen in het jaar 1852. Te Petersburg is men algemeen van gevoelen, dat dit vraagstuk op nieuw aan de beslissing der groote Mogendheden moet worden onderworpen en dat deze wel middelen zullen vinden, om de zaak in der minne af te doen.

— De Hertogin Henriette van Wurtemberg, moeder van de Koningin van Wurtemberg, is te Kirchheim unter Teck in 76-jarigen ouderdom overleden.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 3 Januarij.

Men zegt dat onze Regering pogingen doet om de Rijnoever-Staten te bewegen aan den Bondsdag voorstellen te doen tot opheffing of verlaging der Rijntollen.

— Het overlijden van den Veldmaarschalk Radetzky wordt thans bepaald tegengesproken, maar de geruchten omtrent zijne aftreding als Stedehouder in Lombardye blijven aanhouden.

— Even voor Kersmis hebben de ambtenaren van 's Rijks belasting alhier eene aanhaling gedaan van 250,000 stuks sigaren, die men wilde binnen smokkelen op een schip met zoogenaamde Kersboomen.

RUSLAND.

Het huwelijks-contract tusschen den Grootvorst Michaël en Prinses Caecilia van Baden, is op 5 Jan. te Karlsruhe geteekend.

— Onze krijgsmagt aan de Perzische grenzen wordt bij voortduring versterkt. In de geweer-fabrieken der Regering heerscht de grootste bedrijvigheid, daar zij binnen den kortst mogelijken tijd 150,000 nieuwe geweren voor de troepen moeten afleveren. Thans zijn reeds 40,000 man Russische troepen aan de Perzische grenzen vereenigd.

TURKYE.

Tusschen Turkye en Rusland is eene overeenkomst getroffen, waarbij 800 familiën uit Bulgarie, tijdens het uitbreken van den oorlog uitgeweken, op Turksch grondgebied kunnen terugkeeren. Zij zullen gedurende 3 maanden alles ontvangen wat zij noodig hebben.

— Na de inneming van Herat zijn de Perzische troepen verder in Afghanistan voortgerukt en hebben te Terah, eene stad tusschen Herat en Kandahar, post gevat. Men gelooft niet dat de Shach zich spoedig de eischen van Engeland zal laten welgevallen.

STADS BERIGTEN.

Nationale Militie.

Ligting van het Jaar 1857. — Oproeping tot de Inschrijving.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN, gezien hebbende art. 51, 52, 53, 56, 57, 60 tot 68, en 166 der wet van den 8sten Januarij 1817, alsmede art. 5 der wet van 27sten April 1820; —

Doen te weten, dat de inschrijving voor de ligting der Nationale Militie van dit jaar, geschieden moet voor hen, die geboren zijn in het jaar 1838.

Dat alle Ingezetenen zonder onderscheid, welke redenen tot vrijstelling van de dienst zij ook zouden mogen hebben, en of zij tegenwoordig of afwezend of al dan niet in *Militaire dienst* zijn, verpligt zijn zich te doen inschrijven; dat Ouders, Voogden of Bloedverwanten, in deze, voor hunne naastbestaanden of pupillen, mitsgaders Regenten van publieke Gestichten, voor de onder hun beheer staanden, de belangen moeten behartigen, door de bij de wet gevorderde opgave te doen, en daarvoor verantwoordelijk zijn.

Dat onder de Ingezetenen ten deze ook worden gerekend de vreemdelingen, die den zetel van hun vermogen of hun verblijf in het Koningrijk zijn komen vestigen; alzoo zij, even als de Inboorlingen, verpligt zijn mede te werken tot de gemeenschappelijke verdediging van den Staat, welke hun veiligheid en bescherming verleent.

En roepen dien ten gevolge op, alle de in de termen vallende Ingezetenen, om te compareren in een der vertrekken van het Raadhuis:

Op Maandag den 12 *Januarij* 1857,

Des voormiddags van 10 tot 3 ure, de bewoners van Wijk 1, 2 en 3.

En die van het buiten-territoir der Gemeente.

Op Dingsdag den 13 *Januarij* 1857,

Des voormiddags van 10 tot 3 ure, de bewoners van Wijk 4 en 5.

Op Woensdag den 14 *Januarij* 1857,

Des voormiddags van 10 tot 3 ure, de bewoners van Wijk 6.

Op Donderdag den 15 *Januarij* 1857,

Des voormiddags van 10 tot 3 ure, de bewoners van Wijk 7 en 8.

Vermanende Burgemeester en Wethouders voornoemd wel uitdrukkelijk de belanghebbenden, zich, door getrouwelijk op te komen, vrij te waren tegen de nadeelige gevolgen, welke uit nalatigheid in deze onvermijdelijk zouden voortvloeijen, de boven opgegeven tijdsbepaling in het oog te houden, en bij de inschrijving zich te voorzien van hunne geboorte-akten, alsmede schriftelijk op te geven hunne woonplaatsen, en het wijk en nommer hunner huizen, ten einde hierdoor voor te komen de onaangenaamheden, welke voor de ingeschrevenen volgen moet uit eene verkeerde spelling van den naam of een abuis in de opgave der woonplaatsen, waardoor dikwijls de ingeschrevenen te vergeefs worden gezocht bij oproepingen, welke voor hun wezentlijk belang gedaan worden. Zullende er, van heden af, ter Secretarie gevaceerd worden ter afgifte der geboorte-akten, voor diegenen, welke binnen deze Gemeente zijn geboren, 's morgens van 10 tot 3 ure.

En zal deze door aanplakking en plaatsing in de *Leydsche Cour.* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

LEYDEN, 3 Januarij 1857. VAN LIMBURG STIRUM, Burgemeester.
v. PUTTKAMMER, Secretaris.

En is hiervan afkondiging geschied waar het behoort den 3den Januarij 1857,
Burgemeester en Wethouders der Gemeente Leyden,
VAN LIMBURG STIRUM, Burgemeester.
v. PUTTKAMMER, Secretaris.

KERKNIEUWS.

ZALT-BOMMEL. Uit het vroeger vermelde 3-tal Predikanten is door den Kerkeraad der Herv. Gemeente alhier beroepen Ds. Berlage, te Naarden.

— Dr. Laurillard, te Zandpoort, heeft voor het beroep naar Nijmegen bedankt.

231ste Staats-Loterij.

Trekking der Vierde Klasse.

1ste Trekking. No. 7048 een prijs van *f* 2,000. Nos. 420 en 19540 ieder een prijs van *f* 1,000.

ADVERTENTIEN.

Bevallen van een' ZOON, M. C. VAN DER VEEN — VAN LITH.

WALLWIJK 1 Januarij 1857.

Mijne geliefde Echtgenoote S. S. A. WUNDER, beviel heden voorspoedig van eenen ZOON.

LEYDEN, 4 Januarij 1857. W. VAN WETERING.

Heden beviel voorspoedig van een' ZOON, A. M. M. VERBRUGGE, geliefde Echtgenoote van

LEYDEN, 5 Januarij 1857. C. A. FRANCHIMON.

Eenige en Algemeene Kennisgeving.

Heden overleed, ruim vier jaren oud, JEANNE ALDONCE, geliefde Dochter van B. F. KRANTZ en Wijfe M. A. KIST.

LEYDEN, 1 Januarij 1857.

Heden overleed ons geliefd jongste Kind MATTHEUS HENRIK, ruim 1½ Jaar oud.

W. J. KNOCKERS VAN OOSTERZEE,

LEYDEN, 3 Januarij 1857. H. E. KNOCKERS VAN OOSTERZEE, HENKES.

Algemeene Kennisgeving.

Na eene langdurige ziekte overleed heden, nog zeer onverwachts, mijn Echtgenoot de Heer G. VAN PELT.

LEYDEN, 3 Januarij 1857. M. HERDINGH, Wed. G. VAN PELT.

Eenige Kennisgeving.

BIJBELLEZING,

op Vrijdag den 9den Januarij 1857, des avonds ten 7½ ure, in het Kerkgebouw der Waalsche Gemeente.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

Uit kracht van het Bevelschrift van den Edel-Achtbaren Heer Mr. J. VAN OUTEREN, Regter-Commissaris in den Boedel van den Gefailleerden WILLEM VAN WOUW, *Koopman* en *Winkelier*, wonende te *Leyden*, dd. 3 Januarij 1857, worden bij deze opgeroepen, alle bekende en onbekende Schuldeischers van den voormelden Gefailleerde, de Bevoorregte, de Pand- of Hypotheekhebbende daaronder begrepen, om op Woensdag den 14den Januarij 1857, des voormiddags ten *elf* ure, te compareren ter Vergaderkamer van de Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, op het Raadhuis aldaar, ten einde overeenkomstig de bepalingen der Wet, over te gaan tot de Verificatie der Schuldvorderingen.

De Curator in voornoemd Faillissement,

Mr. H. P. VAN KAATHOVEN.

Belangrijke Prijsvermindering

IN HET

GOEDKOOPE VERKOOPHUIS,

Apothecarsdijk het tweede Huis van de Vrouwesteeg.

De Ondergeteekende heeft de eer zijne geëerde Begunstigers en het geachte Publiek te berigten, dat het Magazijn nog ruim voorzien is van **Winterkleedingstukken**, welke wegens het vergevorderde saizoen, *tot nooit gekende lage prijzen* finaal opgeruimd zullen worden.

Voorts berigt de Ondergeteekende de ontvangst van eene groote partij **Gutta Percha Regenjassen**, afkomstig van de Amerikaansche Fabriek van JOHN MAC HILTZY & SON, welke 25 pCt. beneden den gewonen prijs verkocht zullen worden.

J. CAHEN.

MIDDEL OM KAGCHELS, HAARDEN ENZ. GLANZEND ZWART TE MAKEN,

VAN

H. C. K. VAN OMMEREN, te *Arnhem*.

Het **Glaced Fer of IJzerglans**, overtreft al het tot heden aangewende Potlood om Kagchels, Haarden, Fornuizen, enz. spoedig een duurzaam, uitmuntend schoon glanzend zwart te geven; het dekt alle roest en brandvlekken, geeft een innerlijken zwarten gloed en beveelt zich door hare gemakkelijke bewerking bijzonder aan. Het is in blikken doozen à 25 Cts verkrijgbaar bij J. B. ONNEKINK, Loodgieter, Breedestraat over het Logement de Zon, alhier.

Tegen half Februarij a. s. wordt in eene Affaire van Droogerijen en Verfwaren gevraagd een JONGELING, van Burger Ouders, goed kunnende Schrijven en Rekenen, en bewijzen van trouw en eerlijkheid kunnende overleggen. Adres bij den Boekhandelaar D. J. COUVEE, alhier.

Men verlangt aan eene bloeijende School binnen deze Stad een **Ondermeester**, die de vereischte kennis en bedrevenheid bezit om, behalve in de vakken van het Lager Onderwijs, ook in de beginselen der Fransche Taal onderwijs te geven. Brieven *franco*, Letter O. bij den Boekhandelaar P. ENGELS alhier.

Binnen *Leyden* wordt in eene fatsoenlijke Huishouding gevraagd eene bekwame **Werkmeid**, die tevens met de Pot kan omgaan. Adres met *franco* Brieven onder Lett. A. aan het Bureau dezer Courant.

STOOMBOOTDIENST *VOLHARDING*.

Uithoofde van reparatiën, zal van heden af tot nadere aankondiging, de dienst worden **gestaakt**.

LEYDEN, 6 Januarij 1857. DE DIRECTIE.

VERKOOPING,

(Om Contant Geld,)

te *Leyderdorp*, nabij het Leyderdorpsche Hek, op Woensdag den 21sten Januarij 1857, des voormiddags ten *tien* ure, van eene partij **Afbraak**, waaronder Schuif- en Deurkozijnen met Ramen, Blinden, Deuren, Binten, Ribben, Deelen, Sparren, Latten, alles van onderscheidene lengte en zwaarte, eenige roode en blaauwe Pannen, eene partij Gladde Naamsche Steenen en eene partij oude Steenen van onderscheidene soort, staande en liggende ijzeren Platen en hetgeen meerder zal worden geveild.

Bij de publieke Opveiling op Zaturdag den 3den Januarij 1857 gehouden, zijn de volgende perceelen in Bod gebragt, te weten:

Het HUIS EN ERF, te *Leyden*, op de Breedestraat over de Walsche kerk, Wijk IV. No. 327, op . . . . . *f* 4300.—.

Later Verhoogd met . . . . . 200.—.

Het HUIS EN ERF, te *Leyden*, aan de noordzijde van de Kloksteeg, Wijk IV. No. 664, op . . . . . 650.—.

Een DITO, te *Leyden*, aan de westzijde van het Pieterskerkhof, Wijk VI. No. 664rood, op . . . . . 370.—.

Later Verhoogd met . . . . . 80.—.

Een DITO, te *Leyden*, aan de noordzijde van de Kloksteeg, Wijk IV. No. 663, op . . . . . 460.—.

Later Verhoogd met . . . . . 100.—.

Zullende de Afslag plaats hebben op Zaturdag den 10den Januarij 1857, zijnde inlichtingen te bekomen ten Kantore van den Notaris P. MULLER, te *Leyden*.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 5 Januarij.

Tarwe ruimde met eene kleine verhooging: tamelijk goed op : puike *f* 10.75 à *f* 11.40, mindere *f* 9.50 à *f* 10.60. Rogge: 20 cts lager, *f* 7.50 à *f* 7.70. Gerst: 10 à 20 cts lager; Winter *f* 5.50 à *f* 5.90; Zomer *f* 5.— à *f* 5.60.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG 5 Januarij.

		Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	63¼	$63\frac{5}{16}$	—
Dito Certificaten	3	$75\frac{1}{16}$	75⅛	—
Dito dito	4	94¼	$94\frac{5}{16}$	94¼
Amortisatie Syndicaat	3½	—	—	—
Handelmaatschappij	4½	184½	—	—
O. I. Leening	4	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	4½	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	4½	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3	—	—	—
Dito dito	4½	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	103½	103⅝	103½
Dito dito 1828 en 1829	5	102½	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	5	92⅜	—	—
Dito 1840	4	83¾	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4	83	—	—
Dito dito Nieuwe	4	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	—	—	—
Certificaten van dito	6	64¼	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 *f*	151	151½	—
Dito Obligatiën	4	76¼	76⅜	76⅜
PRUISSEN, Obl. te Londen	à 4½ pCt.	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	1¼	$23\frac{11}{16}$	$23\frac{13}{16}$	23¾
Dito Obligatiën	3	$40\frac{15}{16}$	—	—
Dito Binnenl. à 4 m.	3	37½	$37\frac{13}{16}$	37¾
Bewijzen Coupons		5¾	5⅝	
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5	—	—	—
Dito	4	—	—	—
Dito Metall.	5	73⅝	73¾	73⅝
Dito Nieuwe	5	83¾	$83\frac{15}{16}$	83⅞
Dito 1847	2½	$38\frac{5}{16}$	38⅜	$38\frac{5}{16}$
BELGIE	2½	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	2½	51⅜	—	—
Dito dito	4½	—	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £	5	87½	—	—
PORTUGAL, te Londen	3	44⅛	$44\frac{3}{16}$	—
SARDINIE	5	—	—	—
PERU, Geldleening 1853	4½	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	4½	34¼	34⅜	—
GRENADA, Obligatiën	2¼	20⅞	—	—
MEXICO, Obligatiën 1851	3	21⅛	21⅛	—
N.-AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

Grieken 5⅞.

Koers van het Geld: Beleening 5 pCt. Prolongatie 5 pCt. Wissel-Disconto 5½.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.